

Bale: Jeg skal gøre en kort Bemærkning over for det ærede Medlem for Viborg Amts 3dje Valgkreds (Sloth). Skønt jeg ikke har Grund til at føle mig flaaet ved de Beprejelser, han rettede mod dem, der tidligere havde været Flertal i dette Ting, synes jeg dog, det er noget dristigt at tale om den Absolution, man skulde vinde ved at støtte det Lovforstag, som var bragt ind af hans Partifæller om, at den Lovbundne Rentefod skulde være 3½ pCt. i Stedet for som nu 4 pCt. Thi det er klart, at dette Lovforstag ikke kunde andet end tilføre Spørgsmaalet om Rentefodens Nedsættelse i Realiteten. Det er klart, at lige saa vel som den Lov, vi nu have, der foreskriver en bunden Rentefod for Laan i faste Ejendomme af 4 pCt., ikke betyder, at 4 pCt. altid er den Rente, man faar, naar man ublaaner Penge i faste Ejendomme — vi have jo set, at man baade har haft 5 pCt. som normal Rente tidligere og nu er kommen ned til 3½ pCt. til Trods for, at Loven bestandig foreskriver 4 pCt. —, saaledes vil ogsaa det, at vedtage en Lov om 3½ pCt. som lovlig Rentefod for Laan i faste Ejendomme kun betyde, at nogle Mennesker, som tidligere kunde faa 4 pCt. af deres Penge, og nogle Laantagere, som kunde faa Laan til 4 pCt. uden at løse Bevilling, herefter maa løse Rentebevilling, naar de skulle have Laan ordnede til 4 pCt., og ikke andet. Derimod har det ikke Spor af Indflydelse paa Rentefoden. En saadan Lov er ikke andet end ren Humbug. Ikke alene betyder den intet, men den gør Skade ved at tilføre Spørgsmalets Realitet, idet det ser ud, som om man rettede en Samfundsskade, medens man i Virkeligheden intet foretager. — Dernæst vender jeg mig til den højtærede Minister med den Bemærkning, at det forekommer mig, at hvad enten man ser dette Spørgsmaal om Rentenedsættelse for Sorø Akademis Midler fra Ministerens Side over for Laantagerne eller over for Staten, bliver det i begge Tilfælde mere tilraadeligt at gaa til at nedsætte Rentefoden fra 4 pCt. til 3½ pCt. end at svare dette: Hvis Laantagerne kunne faa Penge billigere andre Steder, kunne de jo sige deres Penge op. Se vi det fra Laantagerens Synspunkt, er det klart, at de allerfleste af dem kunne faa langt billigere Laan; men det, at de skulle sige deres Penge op og søge dem andetsteds, i Kreditforeningerne navnlig, betyder for dem baade Ulejlighed, Udgift, Uvægselse og Usikkerhed i nogen Tid. Det sidste betyder maaske ikke lidt for Folk, der ikke ere vant til daglig Brug at have med Pengesforretninger at gøre, men hvad

de to første Ting betyde for Laantagerne, er noget, enhver kan tage og føle paa, at det betyder Udgift og Ulejlighed for Laantagerne og ikke andet. I Stedet derfor vilde en Rentenedsættelse fra Statens Side med ½ pCt. uden Udgift og Ulejlighed føre til det samme Gode som, naar de gaa til Kreditforeningerne. Og se vi det fra Statens Synspunkt, er det ogsaa fordelagtigere at nedsætte Rente fra 4 pCt. til 3½ pCt. Ved at gaa den Vej, som den højtærede Minister foreslaar, at man fra Statens Side siger til Laantagerne: De af jer, der kunne faa Laan andre Steder, kunne sige deres Laan op med en Maanedes Varjel og søge Laan i Kreditforeningerne, opnaas der ikke andet, end at de Folk, som have gode Panter, søge Laan i Kreditforeninger, medens de, som have daarlige Panter, vedblive at være Statens Debitorer. Paa den Maade opnaas der ikke andet end Udgift og Ulejlighed for Laantagerne og for Staten at miste sine gode Debitorer, medens den kommer til at beholde de daarlige alene tilbage. Jeg tror, det er i og for sig et Tab for Staten, og jeg tror desuden den højtærede Minister har Uret, naar han siger, at det er ikke Statens Opgave at gaa i Spidsen for en Rentenedsættelse. Naar Landbruget, som nu lever under trykkende Forhold, naar vort Lands Hovederhverv er i høj Grad ilde stillet, naar det, der trykker Landbruget mest, er Rente, synes jeg, det er et godt og sundt Regeringsprincip, et praktisk og hensigtsmæssigt Skridt fra Statens Side at gaa i Spidsen med sine Institutioner til at føre Rentefoden nedad. Men man maa dernæst huske paa, at Staten ikke vil gaa i Spidsen for Rentenedsættelsen, hvis den i dette Øjeblik gaar over dertil; den vil kun følge efter de private Institutioner, der allerede have en normal Rente for Ublaan paa solide 1ste Klasse Panter til 3½ pCt. Saaledes er Forholdet nu. Staten vil kun følge efter de private Institutioner henimod det, som af disse er fastslaaet som den normale Rentefod, naar den for Sorø Akademis Midler nedsætter Rente fra 4 til 3½ pCt.

Ordføreren (S. C. Christensen):

Jeg har kun et Par ganske korte Bemærkninger at gøre i Anledning af de faldne Ytringer. Angaaende Endringsforslaget om Nægtelsen af 4,000 Kr. til Stipendier til Gymnastikøvelser for studerende skal jeg blot udtale, at naar der er sagt, at Trangen til saadanne Stipendier er stor blandt den studerende Ungdom, benægter jeg slet ikke dette, ja, jeg gaar endogsaa et Skridt videre og siger, at den Ungdom, der ikke studerer,